

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Hradešice

1889–1949

Inventář

EL NAD č.: 1536

AP č.: 620

Eva Ulrichová

Klatovy 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	5
III. Archivní charakteristika archivního fondu	5
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě § 10 písm. c) zákona č. 48/1868 ř. z., kterýmžto se vydávají pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady se volili ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Kdy přesně vznikla v obci Hradešice škola, se nepodařilo zjistit. První písemná zmínka je z roku 1833. Původní školní budova čp. 2 stála vedle kostela. V té se vyučovalo až do roku 1839, kdy byla na sousedním pozemku postavena budova nová. Škola byla jednotřídní a navštěvovaly ji děti z přiškolených obcí Hradešice, Černíč a Smrkovec. Od roku 1868 spadala pod správu c. k. okresní školní rady ve Strakonících. Zařazena byla do čtvrté platební třídy.

První Místní školní rada v Hradešicích byla zvolena až v roce 1874 ve složení tří členů a dvou náhradníků. V roce 1876 bylo ve škole zapsáno 145 žáků, z tohoto důvodu rozhodla c. k. okresní školní rada o rozšíření zdejší školy o druhou třídu a dne 5. května 1876 navrhla obci Hradešice, aby najala místnost vhodnou pro vyučování, nebo ke stávající školní budově přistavěla další vyučovací místnost. Na jednání místní školní rady došlo k rozhodnutí přistavět školní místnost, která byla dne 30. září 1877 vysvěcena.

Výnosem c. k. zemské školní rady ze dne 11. listopadu 1891 byla povolena v Hradešicích třetí třída a výnosem c. k. okresní školní rady ze dne 19. listopadu 1891 bylo nařízeno místní školní radě zřízení další školní místnosti. V únoru 1892 se místní školní rada rozhodla pro přístavbu ke stávající školní budově, čímž by vznikla místnost pro třetí třídu. K tomu však nedošlo a třetí třída byla otevřena až v roce 1895 v pronajaté místnosti Antonína Melky za 45 zlatých.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. 12. 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. 1. 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Podle tohoto nařízení došlo i v Hradešicích ke zvolení nové místní školní rady.

Okresní školní výbor ve Strakonících několikrát žádal Místní školní radu v Hradešicích o projednání stavby nové školní budovy. Jelikož k tomuto jednání nedošlo, nařídil tuto stavbu

výnosem ze dne 26. září 1923. Místní školní rada dne 25. listopadu 1923 požádala o odklad z finančních důvodů. Okresní školní výbor ve svém vyjádření k této žádosti ze dne 14. ledna 1924 vyzval místní školní radu, aby do června 1924 vyhotovila plány a rozpočet stavby, tak aby se stavbou bylo započato v roce 1925. Proti tomu se místní školní rada dne 24. ledna 1924 odvolala k Zemské školní radě v Praze. Ministerstvo školství a národní osvěty výnosem ze dne 6. února 1925 toto odvolání zamítlo a nařídilo místní školní radě vybrat vhodné pozemky ke stavbě školní budovy a zaslat je spolu s plánem a rozpočtem do 31. března 1925 ke schválení okresnímu školnímu výboru. Ve dnech 27. dubna a 26. května 1925 se konalo komisionální šetření, které schválilo pro stavbu pozemek katastr. č. 524. Stavba školní budovy byla zahájena 2. července 1925 a kolaudace byla vykonána 16. října 1926.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Dne 22. července 1941 byla na schůzi Místní školní rady v Hradešicích jmenována nová místní školní rada. Oběžníkem Okresního školního výboru ve Strakonicích ze dne 14. července 1941 byl zmocněn nový předseda, aby na ustavující schůzi místní školní rady dne 22. července 1941 v zastoupení provedl písemný slib všech nově jmenovaných členů.

K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, ze zvláštních důvodů mohl být jmenován jiný člen obecní rady nebo v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Z tohoto důvodu v lednu 1944 převzal veškeré písemné dokumenty bývalé místní školní rady starosta obce Hradešice Vojtěch Bláha, který následně navrhl za pověřeného představeného školní obce Konstantina Šůse, řídicího učitele, a za jeho náměstka Antonína Štěcha, rolníka z Hradešic. Oba navržení obdrželi jmenovací dekrety od Okresního úřadu v Sušici.

K obnovení školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Nově zvolená Místní školní rada v Hradešicích složila dne 16. června 1946 slib do rukou Karla Němce, ředitele měšťanské školy v Horažďovicích, pověřeného Okresním školním výborem ve Strakonicích.

Činnost místních školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci sídla školy.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie místní školní rady se nacházely v kabinetu budovy školy. Do archivu byly předány dne 8. 5. 1956 - přír. č. 95/56 Národní školou Hradešice. Archivní fond Místní školní rada Hradešice, EL NAD 1536, byl založen v roce 1998. Do té doby byly jeho archiválie součástí fondu Základní škola Hradečice, EL NAD 1299.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1889–1949. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem a kniha inv. č. 2 je rozpadlá.

Fond obsahuje 2 úřední knihy (zápisy ze schůzí a účetní knihu) z let 1889–1949 a 1 podací protokol z let 1941–1949. V účetní knize jsou finanční záznamy z let 1889–1916 a zápisy ze schůzí z let 1889–1892.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatku čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje knihu zápisů ze schůzí z let 1912–1949, ve které je uvedeno složení místní školní rady a popis její činnosti v daných volebních obdobích. Dále se dochovala účetní kniha z let 1889–1916, z nichž je možné čerpat údaje o finančních nákladech na činnost školy. V této knize inv. č. 2 je i pět zápisů ze schůzí z let 1889–1892. Fond obsahuje také podací protokol z let 1941–1949.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2015 a archivní pomůckou opatřila v roce 2016 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy. *Základní škola Hradešice*. EL NAD 1299. Inv. č. 308, 309.

SOKA Klatovy. *Archiv obce Hradešice*. EL NAD 773. Inv. č. 14.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-709-1

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařský-královský
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
katastr. č.	katastrální číslo
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
ppr	podací protokoly
přír. č.	přírůstkové číslo
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední knihy

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
I. Úřední knihy			
1	Zápisy ze schůzí	1912–1949	ukn 1
2	Účetní kniha 1889–1916 Zápisy ze schůzí 1889–1892	1889–1916	ukn 2
II. Registraturní pomůcky			
3	Podací protokol	1941–1949	ppr 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Hradešice
Značka archivního fondu:	MŠR Hradešice
Časové rozmezí:	1889–1949
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 úřední knihy, 1 podací protokol)
Počet inventárních jednotek:	3
Rozsah v bm:	0,02
Stav ke dni:	8. 6. 2016
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 8. 6. 2016-čj. SOAP/040-0644/2016